

RAPORT PR3.2

SPRAWOZDANIE NA TEMAT
SZKOLEŃ Z PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA POZIOMIE UNII EUROPEJSKIEJ

SPIS TREŚCI

PODSUMOWANIE	2
PROJEKT	2
KONSORCJUM	3
WPROWADZENIE	4
KONCEPTUALIZACJA WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO	5
ROLA INKUBATORÓW SPOŁECZNYCH	7
PRZYPADKI EUROPEJSKICH INKUBATORÓW SPOŁECZNYCH	9
LUDZKA SIEĆ BEZPIECZEŃSTWA (WŁOCHY).....	9
TERN (WIELKA BRYTANIA).....	11
PROJEKT LIAISE (UNIA EUROPEJSKA)	13
BETTER INCUBATOR (UNIA EUROPEJSKA).....	14
PULSE (FRANCJA).....	15
RISE (ZACHODNIE BAŁKANY).....	17
SOY EMPRENDEDORA (HISZPANIA – COSTA RICA)	19
DO SCHOOL (NIEMCY).....	20
ELLAS LO BORDAN (HISZPANIA).....	22
RETHINK IRELAND (IRLANDIA)	24
UPSOCIAL (HISZPANIA)	24
ASHOKA (EUROPA)	26
YUNUS SOCIAL BUSINESS (HISZPANIA, FRANCJA I NIEMCY)	27
IMPACT HUB (EUROPA).....	28
THE YOUNG FOUNDATION (WIELKA BRYTANIA).....	29
UNLTD (WIELKA BRYTANIA).....	30
WNIOSKI	31
BIBLIOGRAFIA ODNIESIENIA	34

PODSUMOWANIE

Niniejszy dokument zawiera analizę europejskich inkubatorów społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem. Raport zawiera podsumowanie, treść, informacje o projekcie, zaangażowanym konsorcjum oraz wprowadzenie do konceptualizacji wykluczenia społecznego. Omawia również rolę inkubatorów społecznych i przedstawia przypadki europejskich inkubatorów społecznych, takich jak The Human Safety Net we Włoszech, TERN w Wielkiej Brytanii i innych. Raport zawiera również konceptualizację wykluczenia społecznego, powołując się na definicje i wymiary wykluczenia społecznego Organizacji Narodów Zjednoczonych i Banku Światowego. Projekt ma na celu pomóc organizacjom pozarządowym w dywersyfikacji źródeł dochodów, wykorzystaniu nowych przepisów i możliwości zatrudnienia oraz wzmocnieniu pozycji osób zagrożonych wykluczeniem poprzez zapewnienie szkoleń i mentoringu. Konsorcjum składa się z pięciu partnerów posiadających unikalną wiedzę specjalistyczną w zakresie projektu.

PROJEKT

W ostatnich dziesięcioleciach organizacje pozarządowe stanęły w obliczu kolejnych kryzysów, w tym kryzysu finansowego z 2008 r. i pandemii COVID-19. Wydarzenia te nadwyrężyły ich finanse, ponieważ ich publiczne finansowanie zmniejsza się z roku na rok, a wsparcie prywatnych firm jest często zawodne. Aby zapewnić zrównoważony rozwój i oferować nowe usługi, organizacje pozarządowe muszą zbadać nowe modele przychodów, takie jak oferowanie usług przedsiębiorczych osobom zagrożonym wykluczeniem.

Projekt DRAGGING wychodzi naprzeciw tym wyzwaniom, tworząc wyniki, które można przekształcić w usługi i narzędzia dla organizacji pozarządowych i lokalnej administracji publicznej. Jego celem jest wypełnienie luki między administracją lokalną a organizacjami społecznymi, wspieranie współpracy i generowanie możliwości biznesowych. Kluczowe cele projektu są następujące:

- Dywersyfikacja źródeł dochodu: Pomoc organizacjom pozarządowym w dywersyfikacji źródeł dochodu, zmniejszająca ich zależność od funduszy publicznych.
- Wykorzystywanie nowych przepisów i możliwości zatrudnienia: Pomoc w korzystaniu z nowych przepisów i możliwości finansowania publicznego w celu generowania dochodów i tworzenia miejsc pracy.

- Wzmocnienie pozycji osób zagrożonych wykluczeniem: Zapewnienie szkoleń i mentoringu dla profesjonalistów, wyposażając ich w umiejętności w zakresie strategii biznesowej, finansów, marketingu i innych. Szkolenie to pomoże stworzyć firmy we współpracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem, zaspokajając ich podstawową potrzebę zatrudnienia.

KONSOROCJUM

Zespół Dragging to konsorcjum pięciu partnerów, z których każdy wnosi do projektu unikalną wiedzę specjalistyczną:

- **FI Group:** Globalna firma konsultingowa specjalizująca się w zarządzaniu finansowaniem B+R+I. Koncentruje się na projektowaniu i wdrażaniu działań mających na celu wzmocnienie rozwoju technologicznego i gospodarczego firm, w tym zachęt podatkowych na badania i rozwój oraz zarządzanie dotacjami publicznymi.
- **PCG Polska:** Integralna część Public Consulting Group, z bogatym doświadczeniem w sektorach takich jak edukacja, opieka zdrowotna i opieka społeczna. Prowadzi projekt dystrybucji grantów Generator Innowacji dla innowacji społecznych wspierających starzejące się społeczeństwa.
- **The Rural Hub:** Stowarzyszenie w Irlandii, założone w celu sprostania wyzwaniom gospodarczym na obszarach wiejskich. Specjalizuje się w rozwoju społeczności, integracji społecznej i wykorzystuje kreatywne podejście oraz zasoby mediów cyfrowych do promowania spójności społecznej.

- **Con Valores Association (ACV):** Organizacja non-profit wspierająca reintegrację zawodową i ekonomię społeczną. Pomaga przedsiębiorcom zagrożonym wykluczeniem i dąży do stworzenia odpornego modelu inkubacji małych firm.
- **RDA BSC SMEs:** regionalna agencja rozwoju w Bułgarii, aktywnie uczestnicząca w regionalnym rozwoju gospodarczym, polityce innowacji oraz różnych planach i strat.

WPROWADZENIE

Inkubatory społeczne stały się potężnym narzędziem w walce z wykluczeniem społecznym, zapewniając wsparcie i zasoby osobom zagrożonym marginalizacją. Te innowacyjne organizacje odgrywają kluczową rolę we wspieraniu integracji społecznej i wzmocnianiu pozycji tych, którzy są najbardziej narażeni, oferując możliwości rozwoju osobistego i zawodowego, a ostatecznie tworząc możliwości poprawy ich ogólnego dobrobytu.

Wykluczenie społeczne to zarówno proces, jak i stan, który obejmuje szeroki wachlarz czynników, takich jak bariery ekonomiczne, społeczne, kulturowe i polityczne, które uniemożliwiają jednostkom lub grupom pełne uczestnictwo w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym oraz dochodzenie swoich praw. W ten sposób zrozumienie i zwalczanie wykluczenia społecznego może w znaczący sposób przyczynić się do długoterminowej redukcji ubóstwa poprzez skupienie się na pojęciach podatności i możliwości (Frota, 2007).

W odpowiedzi na to wyzwanie, inkubatory społeczne pojawiły się jako podejście zorientowane na rozwiązania w celu zapewnienia ukierunkowanego wsparcia i zasobów. Dlatego też inkubatory społeczne mają na celu zaradzenie tym barierom poprzez zapewnienie opiekuńczego i wspierającego środowiska dla osób zagrożonych wykluczeniem poprzez dostosowane programy, zasoby i mentoring. Wyposażając ich w niezbędne umiejętności, wiedzę i sieci, inkubatory społeczne dążą do przełamania barier, które przyczyniają się do wykluczenia społecznego i tworzenia bardziej integracyjnych społeczeństw dla wszystkich.

KONCEPTUALIZACJA WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Organizacja Narodów Zjednoczonych (2016: 18) definiuje wykluczenie społeczne jako "stan, w którym jednostki nie są w stanie w pełni uczestniczyć w życiu gospodarczym, społecznym, politycznym i kulturalnym, a także proces prowadzący do i podtrzymujący taki stan".

Według raportu Banku Światowego z 2022 r. autorstwa Cuesta, López-Nova i Niño-Zarazúa (2022: 3), którego ustalenia są również zakorzenione i oparte na bogatej literaturze naukowej, takiej jak Atkinson (1998), Sen (2000), Levitas (2006) oraz Hoff i Walsh (2018) – wykluczenie społeczne wynika z różnorodnych deprivacji, generalnie wynikających z trzech podstawowych wymiarów. Po pierwsze, jednostki mogą być wykluczone z powodu tożsamości, które odbiegają od ustalonych norm i zwyczajów, takich jak płeć, wiek, rasa, kasta, pochodzenie etniczne, religia lub przynależność polityczna. Po drugie, wykluczenie może wynikać z określonych okoliczności, takich jak przymusowe wysiedlenie z powodu konfliktu lub ubóstwa, lub wiktymizacja z powodu przemocy na tle płciowym, szczególnie w środowiskach, w których dominują dyskryminujące normy, prawa i instytucje. Po trzecie, osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej doświadczają wykluczenia z powodu ograniczonego dostępu do rynków pracy, kredytów i ubezpieczeń lub ograniczeń w korzystaniu z praw politycznych, wynikających z niskiego poziomu wykształcenia, bezrobocia lub ubóstwa.

W kontekście europejskim wskazuje się, że od czasu traktatu amsterdamskiego w 1999 r. Unia Europejska włączyła wykluczenie społeczne do swoich ram polityki społecznej. Późniejsze inicjatywy, takie jak strategia lizbońska z 2000 r. na rzecz walki z ubóstwem, zalecenie z 2008 r. dotyczące włączenia osób wykluczonych z rynku pracy oraz plan działania w ramach Europejskiego filaru praw socjalnych z 2021 r., wszystkie traktują priorytetowo zmniejszenie ryzyka ubóstwa i wykluczenia społecznego (Komisja Europejska, 2021).

Chociaż konsensus w sprawie najbardziej krytycznych wymiarów wykluczenia społecznego dla globalnych analiz empirycznych pozostaje nieuchwytny, istnieje ogólne zrozumienie jego wielowymiarowego, dynamicznego charakteru i procesów relacyjnych, które powodują to zjawisko. Oprócz jego wielowarstwowych wymiarów, jest to także rzeczywistość, w której uczestniczą różne podmioty, w tym siły gospodarcze związane z globalizacją, państwa narodowe i ich instytucje oraz jednostki, których interakcje przynoszą rezultaty na różnych poziomach, od lokalnego do globalnego, od indywidualnego do strukturalnego.

Ponadto warto wspomnieć, że charakter wykluczenia społecznego jest tak dynamiczny i zmienny, jak pojawienie się kryzysów politycznych, katastrof, konfliktów, wstrząsów gospodarczych lub przemian demograficznych, co może skutkować zwiększeniem ryzyka wykluczenia i dyskryminacji wśród niedostatecznie reprezentowanych grup (Komisja Europejska, 2021).

Ponadto musimy przyznać, że wykluczenie społeczne ma charakter długoterminowy i strukturalny. Dlatego też, w świetle złożoności i wieloaspektowego charakteru wykluczenia społecznego, zajęcie się tą kwestią wymaga innowacyjnych i pragmatycznych rozwiązań. Jednym z takich podejść, które zyskuje na popularności, jest rozwój inkubatorów społecznych, które mogą pomóc w operacjonalizacji strategii walki z wykluczeniem społecznym poprzez projekty oddolne.

W poniższej sekcji zagłębimy się w koncepcję inkubatorów społecznych i zbadamy, w jaki sposób mogą one służyć jako cenny instrument w zwalczaniu wykluczenia społecznego i wspieraniu bardziej integracyjnego społeczeństwa.

ROLA INKUBATORÓW SPOŁECZNYCH

Ponieważ przedsiębiorczość stała się kluczową siłą napędową rozwoju społecznego i gospodarczego, nastąpił gwałtowny wzrost działań wspierających przedsiębiorczość. W tym kontekście na czele tych wysiłków pojawiły się inkubatory, oferujące szeroki wachlarz usług, takich jak przestrzeń biurowa, kapitał, szkolenia i wsparcie, aby pomóc start-upom i zespołom przedsiębiorczym w ich dążeniu do przetrwania i rozwoju.

Hackett i Dilts (2004 cytowani w Sansone, Andreotti, Colombelli i Landoni, 2020: 122) zdefiniowali inkubatory jako "przedsiębiorstwa, które ułatwiają rozwój firm na wczesnym etapie poprzez zapewnienie przestrzeni biurowej, usług wspólnych i pomocy biznesowej".

Podczas gdy różne rodzaje inkubatorów zostały zbadane w literaturze (Mian et al., 2016 cytowane w Sansone, Andreotti, Colombelli i Landoni, 2020: 124), inkubatory społeczne pozostają stosunkowo słabo zbadane. Jako nowsza koncepcja, nadal brakuje jasnej definicji inkubatorów społecznych, a istniejące badania wskazują, że konieczne są dalsze badania, aby lepiej zrozumieć ten wyłaniający się temat.

Rudy Aernoudt (2004) jest jednym z pierwszych, którzy użyli terminu inkubator społeczny, stwierdzając, że świadczą one takie same usługi jak inne inkubatory, ale z odrębną misją. Opisuje ich cele jako:

"[...] Stymulowanie i wspieranie rozwoju, wzrostu i ciągłości firm zatrudniających osoby o niskich zdolnościach do zatrudnienia. Celem jest wypełnienie luki społecznej poprzez zwiększenie możliwości zatrudnienia dla osób o niskich zdolnościach do zatrudnienia, takich jak osoby niepełnosprawne, beneficjenci minimalnego dochodu gwarantowanego, pracownicy o niskich kwalifikacjach, długotrwale bezrobotni, imigranci, uchodźcy polityczni itp." (2004: 129).

Podobnie Casasnovas i Bruno (2013: 180) opisali inkubatory społeczne jako "programy wspierające proces skalowania organizacji, które przede wszystkim zajmują się wyzwaniami społecznymi poprzez innowacyjne i zorientowane na rynek rozwiązania".

Jednak Lundgren i Youcefi (2017: 9) argumentują, że termin inkubator społeczny Aernoudta powinien być zamiast tego oznaczony jako inkubator przedsiębiorczości społecznej, wskazując, że koncentruje się on na samym rozwoju biznesu. Istnieją jednak inkubatory, które przyjmują inne podejście do kwestii społecznych. Na przykład, niektóre inkubatory pomijają etap pośredni inkubacji przedsiębiorstw i zamiast tego pracują bezpośrednio z osobami doświadczającymi danej kwestii.

Autorzy ci używają określenia inkubatory indywidualne, aby opisać te, które koncentrują się na bezpośredniej inkubacji jednostek. Zachęcanie jednostek do działania w sposób przedsiębiorczy przynosi korzyści nie tylko inkubowanemu i społeczeństwu, ponieważ tworzenie środowiska przedsiębiorczości pobudza wzrost gospodarczy i rozwój, ale może również wyeliminować pustkę społeczną i instytucjonalną. Inkubatory społeczne pomagają zarówno mikroprzedsiębiorcom, jak i innym osobom, zaspokajając ich potrzeby, a tym samym zmniejszając luki edukacyjne, społeczne i gospodarcze.

Dlatego inkubatory społeczne rozumiemy jako organizacje lub programy zaprojektowane w celu wspierania i pielęgnowania rozwoju przedsiębiorstw społecznych, startupów i inicjatyw, które koncentrują się na rozwiązywaniu wyzwań społecznych, środowiskowych lub społecznych. Inkubatory te zapewniają zasoby, mentoring, szkolenia i możliwości nawiązywania kontaktów, aby pomóc przedsiębiorcom i innowatorom w rozwijaniu i skalowaniu ich projektów w celu wywierania pozytywnego wpływu społecznego.

Podsumowując, podczas gdy inkubatory były szeroko badane, inkubatory społeczne są stosunkowo nową koncepcją, która wymaga dalszych badań. Dzielą one podobieństwa z tradycyjnymi inkubatorami, ale koncentrują się w szczególności na wspieraniu organizacji podejmujących wyzwania społeczne i zatrudniających osoby o niskich zdolnościach do zatrudnienia. Wraz ze wzrostem przedsiębiorczości społecznej, inkubatory społeczne prawdopodobnie staną się coraz ważniejsze we wspieraniu rozwoju przedsiębiorstw napędzanych społecznie.

PRZYPADKI EUROPEJSKICH INKUBATORÓW SPOŁECZNYCH

Aby wybrać nasze studia przypadków, rozpoczęliśmy od kompleksowego wyszukiwania inkubatorów. Następnie zbadaliśmy początkową próbę, aby ustalić, czy spełniają one kryteria inkubatorów przedsiębiorczości społecznej w oparciu o podaną definicję. Z tej dopracowanej próby przeanalizowaliśmy ich podejścia do inkubacji, aby zidentyfikować najbardziej zróżnicowane metody. Na koniec zebraliśmy dane jakościowe z publicznie dostępnych źródeł dotyczące modeli biznesowych i praktyk piętnastu inkubatorów o ugruntowanej pozycji w biznesie społecznym i inkubatorów indywidualnych.

LUZKA SIĘCZ BEZPIECZEŃSTWA (WŁOCHY)

The Human Safety Net (THSN) to globalna inicjatywa uruchomiona przez Generali, wiodącą firmę ubezpieczeniową, mająca na celu wywarcie pozytywnego wpływu społecznego poprzez wzmocnienie pozycji społeczności znajdujących się w niekorzystnej sytuacji. Program koncentruje się na trzech głównych obszarach: wspieraniu rodzin, uwalnianiu potencjału przedsiębiorców uchoźców i pomaganiu dzieciom we wczesnym rozwoju.

- **Dla rodzin:** Celem tego programu jest wspieranie rodziców znajdujących się w trudnej sytuacji poprzez dostarczanie im narzędzi, wiedzy i zasobów niezbędnych do zapewnienia dzieciom opiekuńczego i wspierającego środowiska. Osiąga się to poprzez warsztaty rodzicielskie, wizyty domowe i wydarzenia społecznościowe, które koncentrują się na rozwoju wczesnego dzieciństwa, pozytywnych praktykach rodzicielskich i znaczeniu silnej więzi rodzic-dziecko. W 2021 r. THSN rozszerzyła swoją sieć centrów rodzinnych, docierając do ponad 5600 rodziców i dzieci w 22 krajach. Centra te zapewniają warsztaty rodzicielskie, wizyty domowe i wydarzenia społecznościowe skupiające się na rozwoju wczesnego dzieciństwa, pozytywnych praktykach rodzicielskich i znaczeniu silnej więzi rodzic-dziecko. Podczas pandemii COVID-19 program dostosował swoje podejście, oferując zasoby online i zdalne wsparcie, aby zapewnić ciągłą pomoc rodzinom w potrzebie.

- **Dla start-upów uchodźców:** Program ten koncentruje się na uwolnieniu potencjału przedsiębiorców-uchodźców poprzez zapewnienie im niezbędnego wsparcia w zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej. Human Safety Net oferuje dostosowane do potrzeb szkolenia biznesowe, mentoring, dostęp do sieci i możliwości finansowania dla uchodźców z innowacyjnymi pomysłami biznesowymi. Umożliwiając uchodźcom samowystarczalność, program ten ma na celu promowanie integracji społecznej i gospodarczej. Program przedsiębiorczości dla uchodźców Human Safety Net wspierał 1100 uchodźców w zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w 2021 roku. Oferując dostosowane szkolenia biznesowe, opiekę mentorską, dostęp do sieci i możliwości finansowania, program ma na celu promowanie integracji społecznej i gospodarczej. W odpowiedzi na pandemię THSN zapewnił dotacje nadzwyczajne na wsparcie firm uchodźców, oferując jednocześnie seminaria internetowe i zasoby online, aby pomóc przedsiębiorcom dostosować się do nowego krajobrazu gospodarczego.
- **Dla noworodków:** Inicjatywa ta ma na celu poprawę jakości życia noworodków na oddziałach intensywnej terapii noworodków (OIOM) poprzez oferowanie specjalistycznych szkoleń dla pracowników służby zdrowia i inwestowanie w zaawansowany sprzęt medyczny. Program ma na celu zmniejszenie śmiertelności noworodków i poprawę jakości życia wcześniaków i dzieci z grupy ryzyka, zapewniając jednocześnie wsparcie i wskazówki dla ich rodzin w tym krytycznym okresie. W 2021 r. THSN kontynuował wysiłki na rzecz poprawy życia noworodków na oddziałach intensywnej terapii noworodków (OIOM), zapewniając specjalistyczne szkolenia ponad 1000 pracownikom służby zdrowia i inwestując w zaawansowany sprzęt medyczny. Ich zaangażowanie w obniżanie wskaźników umieralności niemowląt i poprawę jakości życia wcześniaków i dzieci z grup ryzyka objęło 12 krajów i dotarło do ponad 6000 noworodków i ich rodzin.

Łącząc te trzy programy, The Human Safety Net ma na celu stworzenie sieci bezpieczeństwa dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, umożliwiając im przezwyciężenie wyzwań, uwolnienie ich potencjału i ostatecznie zmianę ich życia na lepsze.

W 2021 r. THSN wprowadził THSN Community, platformę cyfrową mającą na celu wspieranie kontaktów i zaangażowania wśród beneficjentów, partnerów i sympatyków poprzez ułatwianie wymiany wiedzy, doświadczeń i najlepszych praktyk. Inicjatywa ta dodatkowo pokazuje zaangażowanie THSN w nawiązywanie partnerstw i współpracy, ponieważ ściśle współpracuje z lokalnymi organizacjami, ekspertami i wolontariuszami, aby zoptymalizować wpływ swoich programów.

TERN (WIELKA BRYTANIA)

TERN (Sieć przedsiębiorczych uchodźców) to założona w 2016 r. organizacja, której celem jest wspieranie uchodźców w Wielkiej Brytanii w zakładaniu i rozwijaniu własnych firm. Pomysł zrodził się z przekonania, że pomimo pojawiającego się kryzysu przymusowej migracji, który miał miejsce w tym czasie (szczególnie w następstwie konfliktu syryjskiego), społeczeństwa europejskie nie były w stanie skutecznie włączyć populacji uchodźców do społeczeństwa i społeczności lokalnych.

Ich misją jest umożliwienie uchodźcom rozwoju dzięki sile ich pomysłów i przedsięwzięć biznesowych, wspieranie niezależności ekonomicznej, integracji i wkładu społeczności:

- **Rozproszona populacja uchodźców** (bez centralnego rejestru lub organizacji wspierających). Przedsiębiorcom-uchodźcom często brakuje sieci niezbędnych do promowania swoich marek, ponieważ mogą nie mieć przyjaciół i rodziny w Wielkiej Brytanii, którzy mogliby ich wspierać. TERN zajmuje się tą kwestią, łącząc ich z potencjalnymi klientami i uruchamiając internetowy rynek dla przedsiębiorców-uchodźców, aby mogli zaprezentować swoje produkty i usługi.
- **Brak lokalnej historii kredytowej (lub osobistej) uchodźców.** Brak kredytu i kapitału może utrudniać rozwój ich działalności. TERN pracuje nad przezwyciężeniem tego wyzwania i pomaga przedsiębiorcom-uchodźcom zabezpieczyć środki finansowe, których potrzebują, aby odnieść sukces.

- Ich ograniczona znajomość nowej kultury i skomplikowanych systemów biurowych. Dostęp do wiedzy i dostosowanie wcześniejszych doświadczeń do rynku brytyjskiego może stanowić wyzwanie ze względu na izolację i nieznaną lokalnych przepisów i preferencji klientów. TERN pomaga wypełnić tę lukę, zapewniając wskazówki dotyczące rejestracji firmy, weryfikacji pomysłów i konkurencyjności na rynku.

Ich 12-tygodniowy program (plus inny 12-tygodniowy coaching rozwoju) obejmuje trzy podstawowe elementy:

1. **Onboarding** – ten etap koncentruje się na pomaganiu uchodźcom w generowaniu pomysłów biznesowych, identyfikowaniu ich rynku docelowego i rozwijaniu ich unikalnych punktów sprzedaży.
2. **Inkubacja** – na tym etapie TERN pomaga uchodźcom w testowaniu ich koncepcji biznesowych, mentoringu, dopracowywaniu pomysłów i weryfikowaniu ich produktów lub usług z potencjalnymi klientami.
3. **Przyspieszenie wzrostu** – TERN wspiera uchodźców na ostatnim etapie uruchamiania działalności gospodarczej, w tym w rejestracji firmy, uzyskiwaniu dostępu do finansowania i opracowywaniu strategii marketingowych.

Wspierając silną sieć przedsiębiorców i partnerów uchodźców, TERN promuje pozytywną zmianę narracji otaczającej uchodźców i zachęca do bardziej integracyjnego, zróżnicowanego i innowacyjnego ekosystemu biznesowego.

Ponadto TERN dąży do zmiany błędnych przekonań na temat uchodźców, podkreślając ich potencjał przedsiębiorczości i zmieniając narrację z trudnej sytuacji na źródło utrzymania. Organizacja podkreśla, że uchodźcy posiadają cenne umiejętności i doświadczenie, które, jeśli są wspierane, mogą pomóc im w tworzeniu firm i miejsc pracy w ich nowych społecznościach.

Jednym ze skutecznych sposobów na zmianę narracji jest pokazywanie historii sukcesu uchodźców, którzy założyli firmy w lokalnych społecznościach, zamiast skupiać się na głośnych przykładach, takich jak Steve Jobs czy Michael Marks. Internetowy rynek TERN, który oferuje firmy prowadzone przez uchodźców, pozwala ludziom bezpośrednio wspierać tych przedsiębiorców, sprzyjając bardziej pozytywnemu postrzeganiu uchodźców.

Łącząc doświadczenia uchodźców z lokalną przedsiębiorczością, TERN ma na celu stworzenie bardziej integracyjnego środowiska i zmianę sposobu, w jaki ludzie postrzegają uchodźców. Zachęcanie ludzi do wspierania i kupowania od firm należących do uchodźców może ostatecznie zmienić opinię publiczną i promować bardziej integracyjne i rozumiejące społeczeństwo.

PROJEKT LIAISE (UNIA EUROPEJSKA)

LIAISE (Łączenie podmiotów inkubujących na rzecz przedsiębiorczości integracyjnej i społecznej) to projekt finansowany przez Unię Europejską w ramach programu Zatrudnienie i Innowacje Społeczne. Jego głównym celem jest wspieranie przedsiębiorczości społecznej w całej Europie. LIAISE koncentruje się na wzmacnianiu i mobilizowaniu organizacji wspierających biznes (BSO) do oferowania skutecznego wsparcia przedsiębiorstwom społecznym i potencjalnym przedsiębiorcom z niedostatecznie reprezentowanych społeczności, pomagając im w zabezpieczeniu zasobów finansowych i rozwijaniu ich działalności.

Projekt ten jest wspólnym wysiłkiem The European Business and Innovation Centre Network (EBN), Impact Hub (IHUB) i European Venture Philanthropy Association (EVPA) – trzech wiodących organizacji i sieci, które połączyły siły, aby napędzać zmiany systemowe poprzez doskonalenie umiejętności, metod i podejść BSO w zakresie pomocy przedsiębiorcom i aspirującym przedsiębiorcom z różnych środowisk społecznych.

Każdy z partnerów projektu podziela tę samą wizję i wartości, wnosząc jednocześnie uzupełniającą się wiedzę specjalistyczną i unikalne doświadczenia, które są niezbędne dla powodzenia projektu. Dodatkowo, Caritas Europa wnosi cenne praktyczne doświadczenie w pracy z grupami narażonymi na wykluczenie, dodatkowo wzbogacając projekt.

Program LIAISE opiera się na dwóch kluczowych elementach: programie budowania potencjału dla organizacji wspierających biznes (BSO) oraz zmianie paradygmatu kulturowego. Program uznaje, że czysta nauka i wymiana wiedzy nie wystarczą, aby wywrzeć realny wpływ na branżę inkubacji, ponieważ inkubatory i BSO działają w ramach większych ekosystemów regionalnych, krajowych i europejskich.

Projekt ma na celu promowanie przedsiębiorczości i samozatrudnienia jako sposobu na tworzenie możliwości zatrudnienia, poprawę rozwoju umiejętności i umożliwienie bezrobotnym i słabszym osobom pełnego uczestnictwa w społeczeństwie i gospodarce.

We współpracy z trzema sieciami, LIAISE pracuje nad zmianą paradygmatu w branży, zapewniając, że usługi inkubacji są zintegrowane z bardziej integracyjnym i ukierunkowanym na wpływ ekosystemem, aby rozszerzyć ich zasięg na przedsiębiorczość integracyjną i społeczną. Projekt ma na celu pomoc niedostatecznie reprezentowanym grupom w dostępie do zasobów finansowych oraz zwiększenie przetrwania i rozwoju ich firm.

BETTER INCUBATOR (UNIA EUROPEJSKA)

Better Incubation to inicjatywa finansowana przez Komisję Europejską, prowadzona w ramach projektu LIAISE. Zgodnie z wizją projektu, inicjatywa ta ma na celu wprowadzenie zmian systemowych poprzez zbliżenie usług inkubacji i wsparcia biznesowego do społeczeństwa.

Better Incubation dąży do rozwoju przedsiębiorczości jako istotnego rozwiązania problemów społecznych, ekologicznych i gospodarczych w Europie. Jej celem jest zapewnienie inkluzywnych możliwości samozatrudnienia i tworzenia miejsc pracy dla niedostatecznie reprezentowanych grup, umożliwiając im pełne uczestnictwo w społeczeństwie i gospodarce.

Better Incubation oferuje szereg możliwości budowania potencjału i nawiązywania kontaktów, które są zorganizowane według 4 kluczowych filarów w ramach projektu LIAISE:

1. **Budowanie potencjału:** Zapewnienie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego wiedzy i narzędzi do pilotowania programów inkubacji dla przedsiębiorców społecznych i integracyjnych poprzez opracowanie 5 tematycznych wspólnot praktyków (CoP) i dostarczenie organizacjom społeczeństwa obywatelskiego internetowego programu budowania potencjału.
2. **Zmiana paradygmatu kulturowego:** Projekt ma na celu zaangażowanie różnych interesariuszy w rozwój bardziej inkluzywnego i skoncentrowanego na wpływie ekosystemu. Partnerzy zapewnią, że wyniki projektu zostaną wdrożone i zatwierdzone przez krajowych i europejskich uczestników ekosystemu.
3. **Ramy oceny wpływu dla programów inkubacji:** Projekt ma na celu opracowanie, prototypowanie i wdrożenie wspólnych ram oceny w celu oceny i pomiaru wpływu programów inkubacji prowadzonych przez członków uczestniczących w projekcie.

4. **Mobilizacja interesariuszy i sojusze:** Zapewnienie spójnej komunikacji i szerokiego rozpowszechniania wyników projektu w trzech sieciach. Ponadto projekt ma na celu wspieranie długoterminowego partnerstwa między kluczowymi interesariuszami w dziedzinie wsparcia przedsiębiorczości społecznej i integracyjnej, w celu ciągłego doskonalenia praktyk i pomocy świadczonej przez inkubatory głównego nurtu i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego.

PULSE (FRANCJA)

PULSE to stowarzyszenie utworzone w 2006 roku, którego misją jest wspieranie i promowanie przedsiębiorczości jako dźwigni zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Założone z przekonaniem, że każdy może stać się aktorem zmian, PULSE promuje, w 18 krajach, w których działa, dostępność przedsiębiorczości i jej finansowania poprzez działania uświadamiające i programy wsparcia.

PULSE prowadzi kilka inkubatorów w Afryce i Europie, w tym Lab'ess (Tunezja), Oribi (RPA), Jógjëf (Senegal) i PULSE Montreuil (Francja). Każdego roku ponad 500 liderów projektów otrzymuje wsparcie w uruchamianiu i rozwijaniu swojej działalności.

PULSE Montreuil aktywnie angażuje się we wspieranie różnych inicjatyw przedsiębiorczych, które koncentrują się na różnych tematach społecznych i środowiskowych. Niektóre z tych obszarów obejmują:

- **Przedsiębiorczość uchodźców:** Pulse Group wspiera przedsiębiorców, którzy są uchodźcami, pomagając im rozwijać działalność i integrować się z gospodarką krajów przyjmujących. Wsparcie to może wspierać niezależność ekonomiczną, integrację społeczną i tworzyć możliwości zatrudnienia zarówno dla przedsiębiorców, jak i ich społeczności. Ich program #tempo ma na celu udostępnienie przedsiębiorczości uchodźcom we Francji. Poprzez tworzenie ekosystemów i wdrażanie wyspecjalizowanych ścieżek wsparcia w różnych regionach, #tempo ma na celu ułatwienie rozwoju przedsiębiorczych pomysłów i projektów prowadzonych przez uchodźców, zapewniając im niezbędne narzędzia i połączenia, aby wcielić ich pomysły w życie. Celem programu jest umożliwienie 40 aspirującym przedsiębiorcom-uchodźcom ugruntowania ich pomysłów i zapewnienie 25 z nich wsparcia w uruchomieniu ich firm.

- **Przedsiębiorczość kobiet:** Pulse Group promuje firmy prowadzone przez kobiety, oferując dostosowane wsparcie i zasoby dla kobiet-przedsiębiorców, dążąc do zniwelowania różnic między płciami w przedsiębiorczości i wzmocnienia pozycji kobiet w celu osiągnięcia sukcesu gospodarczego. Działając zarówno w Marsylii, jak i w Île-de-France, we współpracy z lokalnymi partnerami, #EllesEnsemble ma na celu wspieranie kobiet, które są oddalone od przedsiębiorczości, zwłaszcza młodszego pokolenia lub tych zamieszkałych w dzielnicach priorytetowych (QPV). Poprzez ten program PULSE dąży do ułatwienia powstawania projektów mających wpływ społeczny i środowiskowy, prowadzonych przez kobiety.
- **Przedsiębiorczość +45:** Uznając potencjał i doświadczenie starszych przedsiębiorców, Pulse Group wspiera osoby w wieku 45 lat i starsze w uruchamianiu lub rozwijaniu ich firm, wykorzystywaniu ich umiejętności i unikalnych perspektyw. Ich inicjatywa, #NouveauCap, to program wsparcia przeznaczony dla osób powyżej 45. roku życia, które chcą nadać nowy sens swojej karierze, badając możliwości oferowane przez przedsiębiorczość wpływu. Program oferuje bezpłatne sesje inspiracyjne, szkolenia, indywidualne doradztwo i rozwój osobisty. Ma on na celu pomóc uczestnikom przejść od pomysłu do działania, nadając ich karierze nowy kierunek.
- **Gospodarka o obiegu zamkniętym:** Pulse Group zachęca do projektów, które koncentrują się na gospodarce o obiegu zamkniętym, promując efektywne gospodarowanie zasobami, redukcję odpadów i zrównoważone praktyki. Wspierając firmy w tym obszarze, przyczyniają się one do bardziej przyjaznej dla środowiska i ekonomicznie opłacalnej przyszłości. #LaSaisonCirculaire to 6-miesięczny program inkubacyjny skierowany do liderów projektów w gospodarce o obiegu zamkniętym. Celem jest przyspieszenie transformacji ekologicznej i gospodarczej poprzez promowanie identyfikacji i rozwoju projektów, które koncentrują się na filarach gospodarki o obiegu zamkniętym. Program ten oferuje program inkubacji dla swoich zwycięzców, łącząc doświadczenie PULSE w zakresie gospodarki społecznej i solidarnej (SSE) z wiedzą SUEZ (firmy użyteczności publicznej, która działa głównie w sektorach gospodarki wodnej i gospodarki odpadami) na temat procesów gospodarki o obiegu zamkniętym. PULSE i SUEZ zaprojektowały ten program tak, aby miał wpływ na region Île-de-France, w szczególności na obszar Seine-Saint-Denis.

- **Projekty solidarnościowe:** #LaSaisonSolidaire to 6-miesięczny program inkubacji dla liderów projektów odpowiadających na jedno lub więcej zagadnień związanych z solidarnością (promowanie zatrudnienia i integracji, budowanie bardziej integracyjnego społeczeństwa, wzmacnianie więzi społecznych i zaangażowania obywatelskiego). Głównym celem #LaSaisonSolidaire jest zapewnienie uczestniczącym przedsiębiorcom optymalnych warunków do uruchomienia i przyspieszenia ich projektów wpływu. Osiąga się to poprzez połączenie coachingu, szkoleń, mentoringu, sesji inspiracji i możliwości rozwoju osobistego. Program ma znaczący wpływ na region Île-de-France, ze szczególnym uwzględnieniem terytoriów Seine-Saint-Denis.

RISE (ZACHODNIE BAŁKANY)

Projekt RISE (Regionalny Inkubator Przedsiębiorców Społecznych) koncentruje się na wspieraniu przedsiębiorczości społecznej na Bałkanach Zachodnich. Projekt uwzględnia wyjątkowe potrzeby regionu, a także jego kontekst historyczny i polityczny, w celu wspierania pojednania.

RISE jest finansowany przez Francuską Agencję Rozwoju (AFD), Unię Europejską i Regionalne Biuro Współpracy Młodzieży na Bałkanach (RYCO). Konsorcjum koordynujące obejmuje RYCO, Francusko-Niemiecką Współpracę Młodzieży (OFAJ), Sieć Młodzieży Europy Południowo-Wschodniej (SEEYN) i PULSE (Groupe SOS).

Lokalna realizacja projektu RISE jest prowadzona przez inkubatory społeczne w regionie, takie jak ARNO (Macedonia Północna), Nesto Vise (Bośnia i Hercegowina), Yunus Social Business Balkans (Albania), Smart Kolektiv (Serbia), IEC Technopolis (Czarnogóra) i Balkan Green Foundation (Kosowo*).

Głównym celem projektu RISE jest zaspokojenie kluczowej potrzeby na Bałkanach Zachodnich poprzez wspieranie pojednania wśród młodzieży w regionie poprzez przedsiębiorczość społeczną. Biorąc pod uwagę jego regionalne ukierunkowanie, projekt ma na celu zwiększenie transgranicznych interakcji związanych z przedsiębiorczością społeczną w ciągu trzech lat jego trwania i później.

Kluczowe cele projektu RISE obejmują:

- **Zwiększenie potencjału ekosystemu przedsiębiorczości społecznej:** Cel ten koncentruje się na lokalnych strukturach wsparcia (inkubatorach RISE), które promują innowacyjne i społeczne projekty, a także liderów projektów.
- **Promowanie pojednania poprzez przedsiębiorczość społeczną:** Niezbędne jest stworzenie sprzyjającego środowiska dla rozwoju projektów przedsiębiorczych. Podnoszenie świadomości na temat przedsiębiorczości społecznej w społeczeństwach Bałkanów Zachodnich jest kluczowym aspektem projektu, mającym na celu kultywowanie dynamicznej i świadomej społeczności młodych przedsiębiorców społecznych.

RISE Journey to dostosowany do potrzeb program wsparcia dla młodych twórców zmian w regionie Bałkanów Zachodnich. Ma on na celu pomóc im rozwinąć ich wpływowe pomysły w zrównoważone przedsiębiorstwa społeczne. Program jest realizowany przez sześć lokalnych inkubatorów z różnych części regionu. RISE Journey składa się z kilku etapów:

- **Warsztaty Design Thinking:** Uczestnicy poznają przedsiębiorczość społeczną i Design Thinking, interaktywną sesję opartą na pięciu etapach: Empatyzuj, Definiuj, Ideuj, Prototypuj i Testuj.
- **Zaproszenie do składania projektów:** Młodzi ludzie w wieku od 18 do 35 lat z Bałkanów Zachodnich są zachęceni do ubiegania się o udział w RISE Journey ze swoimi pomysłami na pozytywny wpływ.
- **Faza ideacji:** Lokalny inkubator pomaga przekształcić pomysły w zrównoważone społeczne modele biznesowe poprzez szkolenia, warsztaty i interakcje z innymi projektami w regionie.
- **Demo Day:** Uczestnicy prezentują swoje projekty przed jury, które wybiera najlepsze projekty społeczne do programu inkubacji.
- **RISE Bootcamp:** 6-dniowe wydarzenie służące wymianie wiedzy i pomysłów, nawiązywaniu kontaktów i uczestnictwu w sesjach, takich jak wzajemne uczenie się, prototypowanie i szkolenia z zakresu rozwoju biznesu społecznego.
- **Program mobilności regionalnej:** Uczestnicy otrzymują dotację na rozwój biznesu i mobilności, aby podróżować po regionie, łączyć się z rówieśnikami i doświadczonymi firmami oraz dzielić się zdobytymi doświadczeniami.
- **Forum RISE:** Spotkanie uczestników RISE i kluczowych aktorów przedsiębiorczości społecznej w regionie w celu omówienia stanu przedsiębiorczości społecznej, najlepszych praktyk i inicjatyw europejskich.

- **Spółeczność absolwentów RISE:** Absolwenci programu dołączają do społeczności absolwentów RISE, dzieląc się sukcesami i możliwościami ze wszystkimi pokoleniami Risers.

Jedną z kluczowych motywacji stojących za projektem RISE była wysoka stopa bezrobocia wśród młodzieży na Bałkanach Zachodnich, stwierdza koordynator projektu RISE Adrien Delaby (Sermaxhaj, 2021), która należy do najwyższych na świecie. Rynki pracy w regionie są nadal podzielone i istnieje znaczne pole do poprawy w zakresie mobilności i wymiany międzyregionalnej.

Z drugiej strony, chociaż poczyniono postępy w zakresie udziału młodzieży w procesach decyzyjnych, nadal pozostaje on w tyle za poziomem uczestnictwa młodzieży obserwowanym w krajach UE.

Biorąc pod uwagę te wyzwania, rozwój przedsiębiorczości społecznej zainicjowany przez grupę docelową jest skutecznym rozwiązaniem w walce z bezrobociem wśród młodzieży i rozwiązywaniu problemów społecznych i środowiskowych w regionie. Projekt RISE ma na celu wzmocnienie pozycji młodych ludzi, aby stali się twórcami zmian i napędzali zrównoważony rozwój biznesu społecznego, wspierając w ten sposób pojednanie i współpracę regionalną.

SOY EMPRENDEDORA (HISZPANIA - COSTA RICA)

"Soy Emprendedora" to projekt, który powstał w maju 2020 r. w celu zapewnienia wsparcia kobietom-przedsiębiorcom i właścicielom firm w Kostaryce, którzy polegali na swoich firmach jako źródle utrzymania. Jako efekt uboczny pandemii i przyjętych środków zdrowotnych, kobiety te odczuły znaczący wpływ na swoje dochody, a niektóre nawet doświadczyły zamknięcia swoich przedsięwzięć.

Projekt został wdrożony we wszystkich regionach kraju, sfinansowany przez Hiszpańską Agencję Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (AECID) i zrealizowany przez Narodowy Instytut Kobiet (INAMU) oraz Fundusz Ludnościowy Narodów Zjednoczonych (UNFPA).

Inicjatywa ta ma na celu promowanie równości płci, zmniejszenie różnic między płciami na rynku pracy i wspieranie wzrostu gospodarczego. Program koncentruje się na poprawie umiejętności technicznych, cyfrowych i przedsiębiorczych kobiet, ostatecznie zwiększając ich samowystarczalność i niezależność finansową.

Proces szkoleniowy trwał od września 2021 r. do czerwca 2022 r., w którym 276 kobiet z całego kraju zdołało poprawić niektóre aspekty swojej działalności, na przykład procesy rozpowszechniania w sieciach społecznościowych. Innym kobietom udało się wzmocnić przedsięwzięcie i wizerunek produktu lub sformalizować przedsięwzięcie.

Tematy szkoleń obejmowały rozmowy na temat logistyki wewnętrznej, logistyki zewnętrznej, infrastruktury, zakupów, obsługi posprzedażnej, zasobów ludzkich i operacji.

Uczestniczkami tego procesu szkoleniowego i towarzyszącego były: kobiety prowadzące gospodarstwa domowe prowadzące aktywną działalność produkcyjną przed pandemią i / lub w czasie pandemii; kobiety sprawujące opiekę; przedsiębiorcy / przedsiębiorczynie, którzy zatrudniali pracowników, z naciskiem na zatrudnianie kobiet; oraz przedsiębiorcy / przedsiębiorczynie, którzy prowadzili działalność gospodarczą w zakresie działalności produkcyjnej najbardziej dotkniętej kryzysem, takiej jak przemysł rolny, usługi, tekstylia, rękodzieło, rolnictwo i hodowla zwierząt, handel i turystyka. Proces szkoleniowy został przeprowadzony przez Szkołę Administracji Uniwersytetu Narodowego.

Końcowym produktem projektu było stworzenie strony internetowej Soy Emprendedora www.soyemprendedora.inamu.go.cr, która zawiera serię filmów i dokumentów, które dostarczają wskazówek opartych na potrzebach tym kobietom (i ogólnie tym), które chcą rozpocząć i sformalizować działalność gospodarczą, tak aby mogły znaleźć w jednym miejscu praktyczne porady, jak to zrobić.

DO SCHOOL (NIEMCY)

DO School jest międzynarodową organizacją non-profit, która koncentruje się na wzmocnianiu i inspirowaniu osób, aby stały się liderami, przedsiębiorcami i twórcami zmian. Jej misją jest tworzenie bardziej sprawiedliwego, zrównoważonego i innowacyjnego świata poprzez wspieranie ekosystemu współpracy i nauki.

Założona w Niemczech DO School działa w różnych lokalizacjach na całym świecie, oferując szereg programów, wydarzeń i inicjatyw mających na celu rozwijanie umiejętności i sposobu myślenia niezbędnych do sprostania globalnym wyzwaniom. Ich podejście łączy praktyczną naukę, mentoring i wzajemne wsparcie, aby pomóc uczestnikom przekształcić pomysły w działanie.

DO School łączy wybitne organizacje, cenionych ekspertów i utalentowanych przedsiębiorców, aby udoskonaląć innowacyjne pomysły i szybko przekształcać je w nowe produkty, procesy i usługi. Inspirując głębokie zmiany kulturowe, The DO School wspiera ewolucję ludzi, firm i całego społeczeństwa. Ostatecznym celem jest stworzenie nie tylko lepszych firm, ale także lepszego świata dla wszystkich.

Kluczowe cechy DO School:

- **Innowacyjne programy:** DO School oferuje różnorodne programy, takie jak stypendia, warsztaty i inkubatory, dostosowane do różnych etapów rozwoju osobistego i zawodowego. Programy te często koncentrują się na tematach takich jak wpływ społeczny, zrównoważony rozwój i przedsiębiorczość.
- **Global Network:** Uczestnicy programów The DO School stają się częścią zróżnicowanej i globalnej sieci podobnie myślących osób, organizacji i absolwentów. Sieć ta sprzyja współpracy i zapewnia możliwości nawiązywania kontaktów i przyszłych partnerstw.
- **Mentoring ekspertów:** DO School łączy uczestników z doświadczonymi mentorami i ekspertami branżowymi, którzy mogą zapewnić cenne wskazówki, spostrzeżenia i wsparcie w dążeniu do ich celów.
- **Praktyczna nauka:** DO School kładzie nacisk na uczenie się przez doświadczenie, umożliwiając uczestnikom zastosowanie wiedzy i umiejętności w rzeczywistych sytuacjach. Pomaga to pogłębić zrozumienie i zapewnić, że efekty uczenia się są praktyczne i istotne.
- **Koncentracja na wpływie:** Podstawowa filozofia DO School koncentruje się na tworzeniu namacalnego, pozytywnego wpływu na społeczeństwo i środowisko. Uczestnicy są zachęceni do krytycznego myślenia o konsekwencjach swoich działań i opracowywania rozwiązań, które odpowiadają na pilne globalne wyzwania.

Oferując te zasoby, The DO School ma na celu umożliwienie jednostkom i organizacjom tworzenia lepszej przyszłości dla wszystkich.

ELLAS LO BORDAN (HISZPANIA)

Ellas lo bordan to projekt przedsiębiorstwa społecznego, który działa pod parasolem programów integracji społecznej Fundacji Manresa, należącej do Towarzystwa Jezusowego. Założony w 2017 roku w dzielnicy Entrevías w Madrycie, jego głównym celem jest zapewnienie umiejętności zawodowych kobietom zagrożonym wykluczeniem z rynku pracy ze względu na ich wykształcenie lub sytuację osobistą i rodzinną.

W sercu tego procesu transformacji znajduje się warsztat tekstylny, w którym kobiety przechodzą szkolenie techniczne w zakresie handlu, jednocześnie zwiększając swoje wszechstronne umiejętności, aby wspierać integrację społeczną i zawodową. Cała siła robocza składa się z kobiet, a firma koncentruje się na produkcji tekstyliów i oferuje standardy jakości powyżej średniej rynkowej.

Nowicjusze w Ellas lo Bordan przechodzą dwumiesięczne intensywne szkolenie przed dołączeniem do warsztatu, gdzie zespół ekspertów w dziedzinie tekstyliów nadzoruje operacje i usługi w celu wytworzenia wysokiej jakości produktów dostosowanych do indywidualnych potrzeb klientów.

Firma koncentruje się również na zrównoważonym rozwoju i procesach gospodarki o obiegu zamkniętym, tworząc różne produkty z tkanin pochodzących z recyklingu, w tym obrusy, fartuchy, torby na zakupy i etui na karty. Takie podejście sprzyja rozwojowi osobistemu, przyczynia się do rozwoju lokalnego i oferuje odpowiedzialną alternatywę zakupową dla transformacji społecznej.

Unikalny model Ellas lo bordan łączy działalność gospodarczą z wpływem społecznym, podkreślając godność, równość i współpracę. Promując innowacyjne, kreatywne i pełne szacunku metodologie, ułatwiają autonomię zatrudnianych przez siebie kobiet i tworzą przestrzeń spotkań wolną od dyskryminacji. To potrójne podejście - ekonomiczne, społeczne i środowiskowe - wyróżnia ich jako zrównoważoną firmę produkcyjną zaangażowaną w transformację społeczną.

Jak zbadaliśmy, wszystkie te inicjatywy, projekty, programy i inkubatory mają te same elementy, które obejmują:

- **Koncentracja na wpływie społecznym:** W przeciwieństwie do tradycyjnych inkubatorów przedsiębiorczości, inkubatory społeczne nadają priorytet projektom i przedsięwzięciom, które mają na celu rozwiązywanie problemów społecznych lub zaspokajanie potrzeb społeczności. Ich głównym celem jest tworzenie wartości społecznej, a nie skupianie się wyłącznie na zyskach finansowych.

- **Szkolenia i budowanie potencjału:** Inkubatory społeczne zapewniają programy edukacyjne i warsztaty, aby pomóc uczestnikom rozwinąć podstawowe umiejętności zarządzania przedsiębiorstwem społecznym, takie jak planowanie biznesowe, marketing, zarządzanie finansami i pomiar wpływu.
- **Mentoring i doradztwo:** Doświadczeni profesjonaliści, często z sektora przedsiębiorczości społecznej lub non-profit, oferują wskazówki, porady i wsparcie uczestnikom inkubatora społecznego. Mentoring pomaga przedsiębiorcom przezwyciężać wyzwania i podejmować świadome decyzje podczas rozwijania swoich projektów.
- **Możliwości nawiązywania kontaktów:** Inkubatory społeczne stwarzają uczestnikom możliwości nawiązywania kontaktów z osobami o podobnych poglądach, potencjalnymi partnerami, inwestorami i innymi interesariuszami w ekosystemie wpływu społecznego. Pomaga im to budować silną sieć wsparcia i współpracować nad projektami.
- **Finansowanie i zasoby:** Inkubatory społeczne mogą zapewniać finansowanie załączkowe, dotacje lub inną pomoc finansową w celu wspierania rozwoju i wzrostu przedsiębiorstw społecznych. Ponadto mogą oferować zasoby, takie jak przestrzeń biurowa, sprzęt lub wsparcie techniczne, aby pomóc uczestnikom w realizacji ich pomysłów.
- **Rzecznictwo i świadomość:** Inkubatory społeczne odgrywają znaczącą rolę w podnoszeniu świadomości na temat wykluczenia społecznego i promowaniu znaczenia innowacji społecznych. Opowiadają się za polityką sprzyjającą włączeniu społecznemu i stwarzają możliwości dialogu między decydentami, przedsiębiorcami społecznymi i społecznościami znajdującymi się w niekorzystnej sytuacji. Pomaga to wspierać bardziej integracyjne i sprawiedliwe społeczeństwo.

RETHINK IRELAND (IRLANDIA)

Rethink Ireland jest organizacją non-profit, która wspiera przedsiębiorców społecznych i innowacyjne projekty, które mają potencjał do wywierania pozytywnego wpływu społecznego w Irlandii. Rethink Ireland zapewnia finansowanie, mentoring i wsparcie dla przedsiębiorstw społecznych, organizacji charytatywnych i non-profit poprzez szereg programów i inicjatyw.

Głównym programem finansowania Rethink Ireland jest Social Enterprise Development Fund, który zapewnia dotacje i wsparcie dla przedsiębiorstw społecznych na wszystkich etapach rozwoju. Rethink IRELAND prowadzi również Ability to Work Fund, który zapewnia finansowanie organizacjom działającym na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych na rynku pracy, oraz Children and Youth Education Fund, który wspiera innowacyjne projekty ukierunkowane na poprawę edukacji i możliwości dla dzieci i młodzieży w Irlandii.

Oprócz programów finansowania, Rethink Ireland zapewnia również szkolenia, mentoring i wsparcie dla przedsiębiorców społecznych w ramach programu Academy for Social Entrepreneurs. Program ten oferuje sześciomiesięczny kurs, który pomaga przedsiębiorcom społecznym rozwijać swoje pomysły, budować umiejętności i tworzyć zrównoważone firmy, które mają pozytywny wpływ społeczny.

Ogólnie rzecz biorąc, Rethink Ireland jest zaangażowana w promowanie innowacji społecznych i przedsiębiorczości w Irlandii oraz wspieranie innowacyjnych projektów i organizacji, które pracują nad wprowadzaniem pozytywnych zmian społecznych w swoich społecznościach.

UPSOCIAL (HISZPANIA)

UpSocial to organizacja non-profit z siedzibą w Hiszpanii, która zapewnia wsparcie i zasoby przedsiębiorcom społecznym i organizacjom działającym na rzecz tworzenia pozytywnego wpływu społecznego w swoich społecznościach. Organizacja została założona w 2013 roku w celu promowania innowacji społecznych i przedsiębiorczości w Hiszpanii i poza nią.

Głównym celem UpSocial jest zapewnienie szkoleń, mentoringu i wsparcia finansowego przedsiębiorcom społecznym, aby pomóc im w rozwoju zrównoważonych i skalowalnych firm, które mają pozytywny wpływ społeczny. Organizacja prowadzi szereg programów i inicjatyw, w tym program inkubacji dla przedsiębiorstw społecznych, fundusz inwestycji społecznych oraz program mentorski, który łączy przedsiębiorców społecznych z doświadczonymi liderami biznesu.

Oprócz pracy z przedsiębiorcami społecznymi, UpSocial współpracuje również z wieloma partnerami, w tym korporacjami, fundacjami i uniwersytetami, w celu szerszego promowania innowacji społecznych i przedsiębiorczości. Organizacja kładzie duży nacisk na pomiar wpływu i ściśle współpracuje ze swoimi partnerami w celu śledzenia i oceny wpływu społecznego swoich programów i inicjatyw.

Ogólnie rzecz biorąc, UpSocial jest zaangażowany w budowanie bardziej inkluzywnej i zrównoważonej gospodarki poprzez przedsiębiorczość społeczną i innowacje oraz wspieranie osób i organizacji, które pracują nad tworzeniem pozytywnych zmian społecznych w swoich społecznościach.

Praca UpSocial jest zorganizowana wokół pięciu linii działania:

1. **Innowacje:** UpSocial wspiera innowatorów społecznych w opracowywaniu i wdrażaniu nowych pomysłów i rozwiązań problemów społecznych. Zapewnia zasoby, mentoring i możliwości nawiązywania kontaktów, aby pomóc przedsiębiorcom społecznym i organizacjom w opracowywaniu innowacyjnych modeli biznesowych, produktów i usług, które odpowiadają na wyzwania społeczne i środowiskowe.
2. **Budowanie potencjału:** UpSocial zapewnia wsparcie w zakresie budowania potencjału przedsiębiorcom społecznym i organizacjom, aby pomóc im wzmocnić ich działalność i osiągnąć większy wpływ. Obejmuje to szkolenia i coaching w zakresie takich tematów, jak zarządzanie finansami, marketing i planowanie strategiczne.
3. **Skalowanie:** UpSocial pomaga przedsiębiorcom społecznym i organizacjom skalować ich wpływ, zapewniając dostęp do finansowania, mentoringu i innych zasobów. Pomaga również innowatorom społecznym identyfikować i poruszać się po nowych rynkach, partnerstwach i możliwościach rozwoju.
4. **Polityka:** UpSocial działa na rzecz promowania polityk wspierających innowacje społeczne i przedsiębiorczość społeczną. Obejmuje to prowadzenie badań nad najlepszymi praktykami w zakresie innowacji społecznych i opowiadanie się za polityką, która tworzy bardziej sprzyjające środowisko dla przedsiębiorców społecznych.
5. **Wnioski:** UpSocial wierzy w znaczenie uczenia się i dzielenia się wiedzą w przestrzeni innowacji społecznych. UpSocial prowadzi badania i gromadzi dane na temat trendów i najlepszych praktyk w zakresie innowacji społecznych oraz dzieli się tą wiedzą ze swoją społecznością innowatorów społecznych i interesariuszy w celu promowania współpracy i uczenia się w całym sektorze.

ASHOKA (EUROPA)

Ashoka jest globalną organizacją non-profit, która wspiera przedsiębiorców społecznych i twórców zmian na całym świecie, w tym w Europie. Praca Ashoki w Europie koncentruje się na identyfikowaniu i wspieraniu przedsiębiorców społecznych, którzy opracowują innowacyjne rozwiązania problemów społecznych i środowiskowych, a także na tworzeniu bardziej wspierającego ekosystemu dla przedsiębiorczości społecznej w całym regionie.

Jednym z kluczowych sposobów, w jaki Ashoka wspiera przedsiębiorców społecznych w Europie, jest identyfikacja i wybór Ashoka Fellows, którzy są przedsiębiorcami społecznymi z udokumentowanymi sukcesami w tworzeniu i wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych. Po dokonaniu wyboru, Ashoka zapewnia swoim stypendystom szereg zasobów, w tym wsparcie finansowe, mentoring oraz dostęp do globalnej sieci rówieśników i osób wspierających. Ashoka stara się również łączyć swoich stypendystów z innymi interesariuszami, takimi jak decydenci polityczni, liderzy biznesu i organizacje społeczeństwa obywatelskiego, aby pomóc im osiągnąć większy wpływ.

Ashoka pracuje również nad stworzeniem bardziej wspierającego ekosystemu dla przedsiębiorczości społecznej w Europie. Obejmuje to promowanie polityk wspierających innowacje społeczne i wprowadzanie zmian oraz wspieranie współpracy między przedsiębiorcami społecznymi i innymi interesariuszami w regionie. Ashoka prowadzi również badania nad przedsiębiorczością społeczną i dzieli się najlepszymi praktykami ze swoją siecią przedsiębiorców społecznych i sympatyków.

Oprócz wspierania przedsiębiorców społecznych, Ashoka prowadzi również programy i inicjatywy promujące innowacje społeczne i wprowadzanie zmian w całej Europie. Na przykład inicjatywa Ashoki "Changemaker Schools" współpracuje ze szkołami w całym regionie w celu promowania społecznego i emocjonalnego uczenia się oraz pomagania uczniom w rozwijaniu umiejętności i sposobu myślenia potrzebnych, aby stać się twórcami zmian w swoich społecznościach.

YUNUS SOCIAL BUSINESS (HISZPANIA, FRANCJA I NIEMCY)

Yunus Social Business (YSB) to organizacja non-profit założona przez laureata Pokojowej Nagrody Nobla, profesora Muhammada Yunusa w 2011 roku. YSB działa na rzecz promowania przedsiębiorczości społecznej i tworzenia zrównoważonych rozwiązań dla niektórych z najbardziej palących problemów społecznych na świecie.

YSB koncentruje się na wspieraniu przedsiębiorców społecznych, którzy rozwijają innowacyjne i zrównoważone modele biznesowe mające pozytywny wpływ na społeczeństwo.

Yunus Social Business (YSB) jest obecny w kilku krajach europejskich, w tym w Niemczech, Francji i Hiszpanii. W Europie YSB działa na rzecz wspierania przedsiębiorców społecznych, którzy opracowują innowacyjne rozwiązania niektórych z najbardziej palących problemów społecznych i środowiskowych w regionie.

Jednym ze sposobów, w jaki YSB wspiera przedsiębiorców społecznych w Europie, jest zapewnienie finansowania załączkowego i innego wsparcia finansowego. YSB współpracuje z przedsiębiorcami społecznymi w celu opracowania i udoskonalenia ich modeli biznesowych, a następnie zapewnia finansowanie, aby pomóc im rozpocząć działalność. YSB zapewnia również mentoring i inne zasoby, aby pomóc przedsiębiorcom społecznym w skalowaniu ich działalności i zwiększaniu ich wpływu.

YSB działa również na rzecz tworzenia partnerstw z korporacjami, rządami i innymi organizacjami w Europie w celu promowania przedsiębiorczości społecznej i biznesu społecznego. Partnerstwa te pomagają stworzyć bardziej przyjazne środowisko dla przedsiębiorców społecznych, zapewniając dostęp do zasobów, takich jak finansowanie, mentoring i możliwości nawiązywania kontaktów.

Oprócz wspierania przedsiębiorców społecznych, YSB prowadzi również badania i działania na rzecz przedsiębiorczości społecznej i biznesu społecznego w Europie. Pracuje nad podnoszeniem świadomości na temat znaczenia przedsiębiorczości społecznej oraz promowaniem polityk i praktyk wspierających rozwój sektora przedsiębiorczości społecznej w Europie.

IMPACT HUB (EUROPA)

Impact Hub to globalna sieć inkubatorów przedsiębiorczości społecznej i przestrzeni coworkingowych, które wspierają przedsiębiorców społecznych i twórców zmian na całym świecie. Impact Hub został założony w 2005 roku w Londynie i od tego czasu rozrósł się do sieci ponad 100 Impact Hubów w ponad 50 krajach.

W Europie Impact Hub ma silną pozycję, a jego centra znajdują się między innymi w Berlinie, Amsterdamie, Wiedniu i Madrycie. Każdy Impact Hub zapewnia przestrzeń coworkingową, w której przedsiębiorcy społeczni i twórcy zmian mogą pracować, współpracować i nawiązywać kontakty z osobami o podobnych poglądach. Oprócz przestrzeni coworkingowej, Impact Hubs zapewniają również szereg zasobów wspierających przedsiębiorców społecznych, w tym mentoring, szkolenia i dostęp do finansowania.

Impact Hub koncentruje się na promowaniu innowacji społecznych i przedsiębiorczości. Zapewnia wsparcie przedsiębiorcom społecznym, którzy opracowują innowacyjne rozwiązania problemów społecznych i środowiskowych oraz dąży do stworzenia bardziej przyjaznego ekosystemu dla przedsiębiorczości społecznej na całym świecie.

Impact Hub prowadzi również programy i inicjatywy promujące przedsiębiorczość społeczną i innowacje społeczne. Na przykład Impact Hub Fellowship to program zapewniający finansowanie i wsparcie przedsiębiorcom społecznym, którzy opracowują innowacyjne rozwiązania problemów społecznych. Impact Hub prowadzi również programy akceleracyjne i hackathony, aby wspierać przedsiębiorców społecznych na różnych etapach ich przedsiębiorczej podróży.

Ogólnie rzecz biorąc, praca Impact Hub w Europie koncentruje się na tworzeniu bardziej przyjaznego ekosystemu dla przedsiębiorczości społecznej oraz na wspieraniu przedsiębiorców społecznych, którzy opracowują innowacyjne rozwiązania problemów społecznych i środowiskowych. Sieć przestrzeni coworkingowych i inkubatorów przedsiębiorczości społecznej zapewnia platformę współpracy, innowacji i wpływu w całej Europie i na całym świecie.

THE YOUNG FOUNDATION (WIELKA BRYTANIA)

Young Foundation to brytyjska organizacja zajmująca się innowacjami społecznymi, która została założona w 1954 roku przez przedsiębiorcę społecznego Michaela Younga. Jej misją jest tworzenie i podtrzymywanie innowacji społecznych poprzez umożliwienie ludziom i organizacjom opracowywania i wdrażania nowych pomysłów, które stawiają czoła niektórym z najbardziej palących wyzwań społecznych naszych czasów.

Jednym ze sposobów, w jaki Fundacja Younga wspiera innowacje społeczne, są badania i działania w zakresie przywództwa. Prowadzi badania i analizy dotyczące kwestii społecznych, badając innowacyjne rozwiązania i rozwijając nowe spojrzenie na sposoby rozwiązywania problemów społecznych.

Fundacja Young współpracuje również z rządem, biznesem i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu promowania innowacji społecznych i wspierania rozwoju skutecznych polityk i praktyk. Pracowała nad szeregiem kwestii społecznych, w tym zdrowiem, edukacją, zatrudnieniem i rozwojem społeczności.

Fundacja Young działa jako inkubator społeczny, wspierając przedsiębiorców społecznych i przedsiębiorstwa społeczne w rozwijaniu ich pomysłów i zwiększaniu ich wpływu. Zapewnia szereg usług i zasobów, aby pomóc tym organizacjom, w tym finansowanie, mentoring, coaching i możliwości nawiązywania kontaktów.

Fundacja Young zapewnia szereg usług wsparcia dla przedsiębiorców społecznych, aby pomóc im rozwijać swoje pomysły i zwiększać ich wpływ. Oto niektóre ze sposobów, w jakie pomagają przedsiębiorcom społecznym:

- **Finansowanie:** Fundacja Young oferuje przedsiębiorcom społecznym możliwości finansowania i inwestowania, w tym finansowanie załączkowe i kapitał wysokiego ryzyka. Pomaga również przedsiębiorcom społecznym w dostępie do innych źródeł finansowania, takich jak dotacje i pożyczki.
- **Mentoring i coaching:** Fundacja Young Foundation zapewnia indywidualny mentoring i coaching dla przedsiębiorców społecznych, pomagając im rozwijać umiejętności i wiedzę oraz pokonywać wszelkie wyzwania, przed którymi mogą stanąć.
- **Szkolenia i warsztaty:** Fundacja Young Foundation oferuje szkolenia i warsztaty na różne tematy, w tym dotyczące planowania biznesowego, marketingu, pozyskiwania funduszy i pomiaru wpływu.

- **Możliwości nawiązywania kontaktów:** Fundacja Young Foundation zapewnia przedsiębiorcom społecznym możliwości nawiązywania kontaktów między sobą, a także z inwestorami, decydentami i innymi interesariuszami w ekosystemie innowacji społecznych.
- **Przestrzeń inkubacyjna:** Fundacja Young Foundation zapewnia przestrzeń inkubacyjną dla przedsiębiorców społecznych, dając im dostęp do przestrzeni biurowej, sal konferencyjnych i innych zasobów potrzebnych do rozwoju ich organizacji.
- **Badania i spostrzeżenia:** Fundacja Young Foundation prowadzi badania i zapewnia wgląd w kwestie społeczne i pojawiające się trendy w innowacjach społecznych, pomagając przedsiębiorcom społecznym być na bieżąco i informowanym.

UNLTD (WIELKA BRYTANIA)

UnLtd to wiodący brytyjski inkubator społeczny i organizacja charytatywna wspierająca przedsiębiorców społecznych, którzy pracują nad tworzeniem pozytywnych zmian społecznych. Ich misją jest zapewnienie finansowania, mentoringu i innych usług wsparcia, aby pomóc przedsiębiorcom społecznym w rozwijaniu ich pomysłów i zwiększaniu ich wpływu.

UnLtd oferuje szereg programów i usług wspierających przedsiębiorców społecznych, w tym

- **Finansowanie:** UnLtd zapewnia finansowanie przedsiębiorcom społecznym na wszystkich etapach ich rozwoju, od startupów na wczesnym etapie rozwoju po przedsiębiorstwa społeczne o ugruntowanej pozycji. Oferuje finansowanie załączkowe, finansowanie rozwoju i finansowanie inwestycji, a także dostęp do innych źródeł finansowania, takich jak dotacje i pożyczki.
- **Mentoring i coaching:** UnLtd zapewnia indywidualny mentoring i coaching przedsiębiorcom społecznym, pomagając im rozwijać umiejętności i wiedzę oraz pokonywać wszelkie wyzwania, przed którymi mogą stanąć.
- **Szkolenia i warsztaty:** UnLtd oferuje szkolenia i warsztaty na różne tematy, w tym planowanie biznesowe, marketing, pozyskiwanie funduszy i pomiar wpływu.
- **Możliwości nawiązywania kontaktów:** UnLtd zapewnia przedsiębiorcom społecznym możliwości nawiązywania kontaktów między sobą, a także z inwestorami, decydentami i innymi interesariuszami w ekosystemie innowacji społecznych.

- **Badania i spostrzeżenia:** UnLtd prowadzi badania i zapewnia wgląd w kwestie społeczne i pojawiające się trendy w innowacjach społecznych, pomagając przedsiębiorcom społecznym być na bieżąco i informowanym.
- **Rzecznictwo i polityka:** UnLtd stara się wpływać na politykę i bronić interesów przedsiębiorców społecznych, pomagając stworzyć bardziej sprzyjające środowisko dla innowacji społecznych.

Ogólnie rzecz biorąc, usługi wsparcia UnLtd mają na celu pomoc przedsiębiorcom społecznym na wszystkich etapach ich rozwoju, od startupów na wczesnym etapie rozwoju po przedsiębiorstwa społeczne o ugruntowanej pozycji. Zapewniając finansowanie, mentoring, szkolenia i możliwości nawiązywania kontaktów, pomagają przedsiębiorcom społecznym budować zrównoważone, wpływowe organizacje, które tworzą pozytywne zmiany społeczne. UnLtd przez lata wspierał tysiące przedsiębiorców społecznych i odegrał kluczową rolę w promowaniu innowacji społecznych w Wielkiej Brytanii i poza nią.

WNIOSKI

Mapowanie europejskich inkubatorów społecznych doprowadziło do zidentyfikowania kilku kluczowych ustaleń. Po pierwsze, inkubatory społeczne stały się potężnym narzędziem w walce z wykluczeniem społecznym, zapewniając wsparcie i zasoby osobom zagrożonym marginalizacją. Po drugie, wykluczenie społeczne wynika z różnorodnych deprivacji, generalnie wynikających z trzech podstawowych wymiarów: tożsamości, które odbiegają od ustalonych norm i zwyczajów, szczególnych okoliczności i niekorzystnej pozycji społeczno-ekonomicznej. Po trzecie, inkubatory społeczne mają na celu zaradzenie tym barierom poprzez zapewnienie opiekuńczego i wspierającego środowiska dla osób zagrożonych wykluczeniem poprzez dostosowane programy, zasoby i mentoring. Wyzwania społeczne, którymi zajmują się analizowane inkubatory to:

- **Ubóstwo i bezrobocie:** Inkubatory społeczne zapewniają zasoby, opiekę mentorską i szkolenia osobom zagrożonym wykluczeniem, umożliwiając im rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej i stworzenie możliwości zatrudnienia dla siebie i innych.

- **Wykluczenie społeczne i marginalizacja:** Inkubatory społeczne mają na celu zwalczanie barier, które przyczyniają się do wykluczenia społecznego, zapewniając przyjazne i wspierające środowisko dla osób zagrożonych wykluczeniem poprzez dostosowane programy, zasoby i mentoring.
- **Wyzwania środowiskowe:** Niektóre inkubatory społeczne koncentrują się na promowaniu zrównoważonych i przyjaznych dla środowiska praktyk, takich jak redukcja odpadów i promowanie energii odnawialnej.
- **Zdrowie i dobre samopoczucie:** Inkubatory społeczne mogą zajmować się wyzwaniami związanymi ze zdrowiem i dobrym samopoczuciem, wspierając inicjatywy promujące zdrowy styl życia, zdrowie psychiczne i dostęp do opieki zdrowotnej.
- **Edukacja i rozwój umiejętności:** Inkubatory społeczne mogą zapewniać szkolenia i zasoby osobom, które nie mają dostępu do edukacji i możliwości rozwoju umiejętności, umożliwiając im poprawę szans na zatrudnienie i ogólnego dobrobytu.
- **Integracja uchodźców:** Inkubatory społeczne mogą wspierać uchodźców, zapewniając im niezbędne zasoby i wsparcie w zakładaniu i rozwijaniu działalności gospodarczej, promując integrację społeczną i gospodarczą.

Mapowanie zidentyfikowało kilka kluczowych filarów budowania potencjału i możliwości nawiązywania kontaktów, które są organizowane w programach inkubatorów społecznych, które obejmują:

1. **Szkolenia i budowanie potencjału:** Inkubatory społeczne zapewniają programy edukacyjne i warsztaty, aby pomóc uczestnikom rozwinąć podstawowe umiejętności zarządzania przedsiębiorstwem społecznym, z których najczęstsze to planowanie biznesowe, marketing, zarządzanie finansami i pomiar wpływu.
2. **Mentoring i doradztwo:** Doświadczeni profesjonaliści, często z sektora przedsiębiorczości społecznej lub non-profit, oferują wskazówki, porady i wsparcie uczestnikom inkubatora społecznego. Mentoring ten pomaga przedsiębiorcom przezwyciężać wyzwania i podejmować świadome decyzje podczas rozwijania swoich projektów.
3. **Możliwości nawiązywania kontaktów:** Inkubatory społeczne stwarzają uczestnikom możliwości nawiązywania kontaktów z osobami o podobnych poglądach, potencjalnymi partnerami, inwestorami i innymi interesariuszami w ekosystemie wpływu społecznego. Pomaga im to budować silną sieć wsparcia i współpracować nad projektami.

4. **Finansowanie i zasoby:** Inkubatory społeczne mogą zapewniać finansowanie załączkowe, dotacje lub inną pomoc finansową w celu wspierania rozwoju i wzrostu przedsiębiorstw społecznych. Ponadto mogą oferować zasoby, takie jak przestrzeń biurowa, sprzęt lub wsparcie techniczne, aby pomóc uczestnikom w realizacji ich pomysłów.
5. **Rzecznictwo i świadomość:** Inkubatory społeczne odgrywają znaczącą rolę w podnoszeniu świadomości na temat wykluczenia społecznego i promowaniu znaczenia innowacji społecznych. Opowiadają się za polityką sprzyjającą włączeniu społecznemu i stwarzają możliwości dialogu między decydentami, przedsiębiorcami społecznymi i społecznościami znajdującymi się w niekorzystnej sytuacji. Pomaga to wspierać bardziej integracyjne i sprawiedliwe społeczeństwo.

Podsumowując, mapowanie programów inkubacji i szkoleń dostarczyło nam cennych informacji na temat dostępnych zasobów dla osób zagrożonych wykluczeniem i organizacji trzeciego sektora. Oczywiście jest, że kilka istotnych elementów ma kluczowe znaczenie dla pomyślnego wdrożenia inicjatyw inkubacyjnych. Warto jednak zauważyć, że nadal istnieje luka w krajobrazie programów inkubatorów społecznych, ponieważ bardzo niewiele z nich kompleksowo integruje te kluczowe elementy, jednocześnie przyjmując perspektywę praw człowieka dla osób zagrożonych wykluczeniem.

W świetle tych ustaleń, nasz wniosek podkreśla potrzebę włączenia najlepszych praktyk zidentyfikowanych w raporcie i sprostania wyzwaniom, które zostały zidentyfikowane, ale pozostają nierozwiązane. Wymaga to opracowania innowacyjnego programu inkubacji, który może wypełnić te luki i lepiej służyć potrzebom zmarginalizowanych osób i organizacji trzeciego sektora.

BIBLIOGRAFIA ODNIESIENIA

- Aernoudt, R. (2004). Incubators: Tool for Entrepreneurship?, *Small Business Economics*, 23, 127–135 <https://doi.org/10.1023/B:SBEJ.0000027665.54173.23>
- Ashoka. (n.d.). Home. Retrieved 17 kwietnia, 2023, z <https://www.ashoka.org/>
- Casanovas, G. & Bruno, A. (2013). Scaling Social Ventures: An Exploratory Study of Social Incubators and Accelerators, *Journal of Management for Global Sustainability*, 2, 173–197. <http://dx.doi.org/10.13185/JM2013.01211>
- Cuesta, J., López-Nova, B., & Niño-Zarazúa, M. (2022). *Social Exclusion Concepts, Measurement, and a Global Estimate* (Policy Research Working Paper 10097). Bank Światowy.
- European Commission. (2021, 4 marca). *The European Pillar of Social Rights Action Plan*. Employment, Social Affairs, and Inclusion.
- Frota, L. (2007, 27 listopada). *Addressing the multi-dimensional factors of social exclusion*. International Labour Organization. https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_protect/---soc_sec/documents/presentation/wcms_secsoc_4811.pdf
- Impact Hub. (n.d.). About us. Retrieved 17 kwietnia, 2023, z <https://impacthub.net/about-us/>
- Lundgren, K. & Youcefi, F. (2017). Social Incubators or Social Work? Exploring Social Incubators in Mexico [Master's Thesis Jönköping University]. <https://theses.hal.science/tel-02479057/document>
- Rethink Ireland. (n.d.). Home. Retrieved 17 kwietnia, 2023, z <https://rethinkireland.ie/>
- Sansone, G., Andreotti, P., Colombelli, A. & Landoni, P. (2020). Are social incubators different from other incubators? Evidence from Italy. *Technological Forecasting and Social Change*, 158, 120–132. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120132>
- Sermahaj, G. (2021, 8 lutego). *RISE: Bringing Western Balkan Youth Together*. Youth Time Magazine. <https://youthtimemag.com/rise-bringing-western-balkan-youth-together/>
- United Nations (2016). *Leaving No One Behind: The Imperative of Inclusive Development*. <https://doi.org/10.18356/5aa151e0-en>
- UnLtd. (n.d.). About us. Retrieved 17 kwietnia, 2023, z <https://www.unltd.org.uk/>
- UPSocial. (n.d.). Who are we? Retrieved 17.04.2023, z <https://www.upsocial.org/en/who-are-we>
- Bank Światowy. (2013). *Inclusion Matters: The Foundation for Shared Prosperity*. <https://doi.org/10.1596/978-1-4648-0010-8>
- Young Foundation. (n.d.). Home. Retrieved 17 kwietnia, 2023, z <https://www.youngfoundation.org/>
- Yunus Social Business. (n.d.). Home. Retrieved 17 kwietnia, 2023, from <https://www.yunusb.com/>